

Afspraken gemaakt op de eerste bijeenkomst met de leden van de Adviescommissie Uitvoering Toeslagen – 11 juli 2019

Punten van onderzoek/actie:

Wenselijkheid van beschikbaarheid 1 september van onderstaande zaken, waarbij is aangegeven dat haalbaarheid direct in beeld gebracht wordt:

Afspraken naar aanleiding van het gesprek met DGBD

1. De beschikbaarheid van een gegevensset die overzicht biedt over de CAF-11 en de andere CAF-zaken en gerelateerde burgers. De gegevensset dient inzicht te bieden in de gevolgde processtappen tot en met terugvordering, de gerelateerde bedragen (o.a. Impact RvS). Daarnaast inzicht in het procesverloop m.b.t. afhandeling fraude-indicatie t.a.v. het gastoudersbureau bij CAF 11. Elke gegevensset wordt verstrekt met oplegger/analyse. (De adviescommissie ontvangt vandaag de set van CAF 11. De commissie zal dit excel-bestand beoordelen en evt. aanvullende gegevens opvragen. De gegevensset over CAF 11 zal (achteraf) gevalideerd worden door C&F, de ADR toetst of de gegevenssets over andere CAF-zaken conform deze methodiek worden opgeleverd).
2. In hoeverre is sprake geweest van met CAF-11 vergelijkbare problematiek in andere Toeslag-gerelateerde CAF-zaken. Dit zal ook uit de gegevenssets blijken, die door de ADR worden gevalideerd.
3. In hoeverre is CAF/fraude indicatie een juiste factor voor afbakening of is nog denkbaar dat ook in reguliere toezichtprocessen vergelijkbare problematiek is ontstaan? In de ADR opdracht is de vergelijkbaarheid uitgedrukt in a) partiële waarneming t.o.v. stopzetting van de lopende toeslagen bij de gehele populatie, b) adequate vastlegging van de onderbouwing van de beschikking t.a.v. de stopzetting, c) overschrijding van de wettelijke termijnen bij bezwaar en beroep, d) zorgvuldigheid invorderingsproces
4. Zijn de uitkomsten van andere (steekproefsgewijze) vormen van toezicht vergelijkbaar met de uitkomsten van het CAF-toezicht?
5. Op welke manier is het 'stopzetten' van voorschotten op toeslagen naar de burger overgebracht (inhoud/vorm beschikking) en is er daarbij verschil tussen CAF-gerelateerde stopzettingen en andere stopzettingen. De brieven die hiervoor zijn gebruikt worden door Toeslagen als voorbeeld ingebracht bij de commissie.
6. Welke werkinstructies heeft Toeslagen gehanteerd op het punt van 'wel/niet stopzetten van lopende toeslagen', wanneer en hoe zijn die gewijzigd?
7. Was er bij her-aanvraag van een toeslag sprake van vertraging in het beslissen hierop (bijv. door achterstanden in het werk) en/of was er sprake van vertraging omdat burgers op een zgn. toezichtlijst stonden. Werd waren consequenties voor de behandeling van voor zowel een her-aanvraag als een schuldregeling van de CAF indicatie en de eerdere stopzetting?
8. In hoeverre kan de RvS-uitspraak (van 24 april jl.) dienen als leidraad om alle zaken te herbeoordelen. Hierbij kwam de discussie aan de orde of inzichtelijk kan worden gemaakt in welke CAF-zaken vergelijkbare problematiek speelt (o.a. afrondingsverschillen).
9. Op welke wijze is gehandeld bij het terugvorderen van verstrekte voorschotten, leidde de werkwijze tot problemen om een beroep te doen op een betalingsregeling of schuldhelpverlening. Wat is het juridisch kader hiervoor (w.o. de vraag in hoeverre het BD hier zelf nadere regels voor gesteld en welke zijn dat). Dit heeft implicaties voor vraagstuk gevolgschade.
10. Inzicht ten behoeve van afbakening:

Is afbakening mogelijk binnen CAF 11, alle toeslag-gerelateerde CAF-zaken, alle beoordelingen KOT, alle toeslagen in de afgelopen jaren, met een mogelijkheid tot afbakening t/m 2016?

Aanvullende vragen adviescommissie

Het systeem toeslagen:

- Een beschrijving van de werking van het toeslagensysteem
 - Belangrijke uitgangspunten
 - Verrekeningen (ook met andere toeslagen)
 - Herzieningen
 - Welke mechanisme en definities en vaststellingen leveren de meeste interventies (correcties) op.
- Specifiek de KOT-toeslag:
 - Wat zijn de bepalende elementen?
 - Welke elementen leveren bij handhaving de meeste knelpunten op?
 - Welke afwijkingen kent KOT van andere toeslagen?

Het mechanisme van controle

- Wanneer wordt tot controle overgegaan binnen de KOT? Buiten CAF en binnen CAF.
- Vindt er controle plaats als er geen aanleiding is?
- Hoe vaak leidt controle tot het vragen van nadere informatie en of tot stopzetting?
- Toen alle dossiers in CAF11 waren overgeheveld naar regulier toezicht. Berustte dat op algemene regels inzake de CAF aanpak of was dat specifiek voor deze zaak? Gebeurde dat ook in andere CAF-zaken?
- Alle dossiers werden overgedragen naar regulier toezicht en vervolgens werd in alle gevallen gevraagd om nadere informatie (bewijsstukken) en bovendien werd bijna in alle gevallen besloten tot stopzetting. Is dit beeld juist? Waarop berustte dit, algemene instructies of op specifieke aanpak CAF11? Als het beeld niet juist is, op welke afwegingen berustte dit?

Het mechanisme van stopzetten en terugvorderen:

- Een beschrijving van het mechanisme, zoals dit wordt gehanteerd bij vergelijkbare tekortkomingen als bij CAF11; waar wordt dit in de wetgeving toegepast; hoe vaak wordt hier per jaar gebruik van gemaakt (aantallen, percentages, verdeling). In de periode 2014 tot heden;
- Het algemene wettelijke beoordelingskader dat relevant is bij het opschorten, stopzetten en terugvorderen van voorschotten KOT en bij het ten nadele van de belanghebbende herzien van eerdere vaststellingen op grond van art. 21 Awir. Wanneer is/wordt gekozen voor het wijzigen van de voorschotbeschikking (art. 16, vijfde lid), wordt dan steeds ook een terugvorderingsbesluit genomen? Indien niet: wanneer wordt volstaan met correctie via een vaststellingsbesluit?
- Wat zijn de verschillen tussen stopzetten voorschot en opschorten voor de aanspraak van de toeslaggerechtigde?
- Hebben soortgelijke stopzettingen als in de CAF-11 zaak vaak plaatsgevonden? Alleen in CAF zaken of ook in reguliere zaken?
- Was het in het geautomatiseerde systeem überhaupt mogelijk om voorschotten op te schorten of werd in de praktijk in plaats daarvan steeds stopgezet?
- Hoe wordt omgegaan met de verrekeningsbevoegdheid van art. 30 Awir?
- Hoe wordt het wettelijke beoordelingskader toegepast? Hoe is dit kader toegepast in CAF11 en wordt dit kader op dezelfde wijze in andere CAF zaken toegepast?
- Is het beoordelingskader in de afgelopen jaren veranderd, onder meer naar aanleiding van het debat over fraude, of het debat over opvangouders.
- Biedt het wettelijke kader de Belastingdienst beleidsruimte? In welke gevallen wordt daarvan gebruik gemaakt? Waar ligt dit in beleidsregels vast?
- Als er een dergelijke ruimte is, waarom is die ruimte in het verleden niet benut?
- Wordt die ruimte thans wel benut? En zo ja, hoe wordt daar concreet invulling aan gegeven?

De CAF aanpak

- Wat houdt de CAF aanpak precies in; wanneer wordt daartoe overgegaan; wat zijn de gevolgen; is de CAF aanpak specifiek voor de KOT of wordt deze algemeen gehanteerd. Hoe vaak wordt tot deze aanpak beslist. Waar ligt dit vast?
- Zijn er andere aanverwante CAF-zaken waarbij soortgelijke stopzettingen, terugvorderingen en lagere vaststellingen aan de orde waren?
- Is er in het licht van het debat rond de CAF 11 zaken reden om ook andere CAF zaken opnieuw te bezien? Waarom niet?

CAF 11 zaken

- Kunt u een stroomschema opstellen waarin bij elke handeling/situatie (overheveling, stopzetting, herziening, bezwaar en beroep) de populatie van CAF11 in aantallen wordt uiteengezet? Zowel degenen die zijn blijven liggen/bezwaar gegrond dan wel ongegrond zijn geweest? **Prioriteit!**
- Kan worden aangegeven of er binnen de CAF 11-populatie evidente gevallen zijn waar geen recht op KOT bestaat? Zo ja, wat is dan de onderbouwing daarvan? Om hoeveel gevallen gaat het?
- Wat zou in individuele dossiers de uitkomst zijn geweest als bij de initiële beoordeling minder rigide zou zijn opgetreden en de uitspraak van RvS van 24 april 2019 als richtsnoer zou zijn genomen? In hoeveel zaken zou volgens deze redenering anders beslist zijn?
- Wat zijn de redenen geweest om bij bezwaar, (hoger) beroep, verzoek herziening, klachten, OGS en stopzettingen af te wijzen dan wel toe te kennen (gegrond/ongegrond te verklaren)?
- Wat zijn de stappen en handelingen (in detail) geweest binnen de risicoselectie op basis van het risicoclassificatiemodel en binnen het queryverzoek toen nationaliteit (Nederlandschap) een (vorm van) indicatie was en wat zijn de verschillen ten opzichte van nu?
- De uitspraak van RvS van 24 april 2019 wordt expliciet genoemd in deelvraag 1 die onze Commissie moet beantwoorden. Heeft deze uitspraak al consequenties in uw uitvoeringspraktijk en zo ja welke?

Versoepling, terugdraaien, herziening,

- Specifiek voor CAF 11: heeft de burger een uitnodiging voor oudergesprek met directeur Toeslagen / staatssecretaris ontvangen
- Art. 21a Awir bepaalt dat een tegemoetkoming met toepassing van dat artikel niet meer kan worden herzien indien vijf jaren zijn verstreken na de laatste dag van het berekeningsjaar waarop de tegemoetkoming betrekking heeft. Uit de jurisprudentie (bijv. ECLI:NL:RVS:2018:2140) blijkt dat deze termijn in de uitvoeringspraktijk niet altijd wordt gehanteerd. In gevallen waarin de vaststelling van het recht op KOT pas na die vijfjaarstermijn wordt vastgesteld (hetgeen geen uitzonderlijke situatie blijkt te zijn), wordt die termijn niet tegengeworpen. Wanneer wordt in de uitvoeringspraktijk de wettelijke vijfjaarstermijn niet toegepast?

Tegemoetkoming, schadevergoeding

- Welke vormen van schade naar aanleiding van de stopzetting van KOT worden genoemd door betrokkenen tijdens gesprekken met de Belastingdienst, de staatssecretaris en in brieven/emails?

Aanverwante, vergelijkbare zaken

- Laten de CAF beslissingen zich onderscheiden van andere KOT zaken waarin besloten is tot stopzetting en terugvordering, zo niet in hoeveel KOT zaken is in dezelfde periode beslist tot stopzetting en terugvordering. In hoeveel niet-KOT zaken is in dezelfde periode beslist tot stopzetting en terugvordering; zijn daarbij vergelijkbare criteria gehanteerd.
- Bij een eventuele tegemoetkoming/coulanceregeling is van belang dat deze goed kan worden afgebakend ter voorkoming van een mogelijke precedentwerking. Zijn er karakteristieke kenmerken die spelen bij de CAF 11-zaak welke deze onderscheiden van andere zaken? Laat dit dossier zich afbakenen? Ofwel hoe kan precedentwerking worden voorkomen? Of zijn er naar uw inzicht gevallen die zodanig lijken op de CAF 11-zaken dat

afbakening tot die groep onwenselijk zou zijn? Hoe zou een verstandige afbakening er in dat geval volgens u uitzien?